

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Изявления на Комисията (Рамкова програма)

(2013/С 373/02)

ДЕКЛАРАЦИЯ НА КОМИСИЯТА

По отношение на Рамковата програма „Хоризонт 2020“ Европейската комисия предлага при вземането на решения относно финансирането от ЕС в областта на научните изследвания на човешки ембрионални стволови клетки да продължи използването на етичната рамка, прилагана в 7-та рамкова програма.

Европейската комисия предлага да продължи използването на тази етична рамка, тъй като тя е развила, въз основа на събрания опит, един отговорен подход в тази многообещаваща област на науката и е доказала, че работи по задоволителен начин в контекста на програма за научни изследвания, в която участват изследователи от много държави с много различни нормативни уредби.

1. В решението относно рамковата програма „Хоризонт 2020“ от общностно финансиране изрично са изключени три области на научните изследвания:
 - изследователски дейности, насочени към клониране на човека с цел възпроизводство,
 - изследователски дейности, имащи за цел промяна на генното наследство на човека, в резултат на която промените могат да станат унаследими,
 - изследователски дейности, насочени към създаване на човешки ембриони единствено с цел научни изследвания или за набавяне на стволови клетки, включително посредством трансфер на ядра от соматични клетки.
2. Няма да се финансират дейности, които са забранени във всички държави-членки. Няма да се финансира определена дейност в държава-членка, в която тази дейност е забранена.
3. Решението относно „Хоризонт 2020“ и разпоредбите за етичната рамка, уреждаща финансирането от Общността на изследвания на стволови клетки от човешки ембриони, в никакъв случай не означава ценностна оценка на регулаторните или етичните рамки, уреждащи подобни изследвания в държавите-членки.
4. Като призовава за предложения, Европейската комисия не настоява изрично за използването на стволови клетки от човешки ембриони. Използването на човешки стволови клетки, били те от възрастни индивиди или от ембриони, е по усмотрение на учените с оглед на целите, които те желаят да постигнат. На практика преобладаващата част от средствата на Общността за изследване на стволови клетки е насочена към използването на стволови клетки от възрастни индивиди. Няма причина това да се промени съществено в „Хоризонт 2020“.
5. Всеки проект, който предлага използване на стволови клетки от човешки ембриони, трябва да премине успешно научна оценка, при която необходимостта от използването на такива стволови клетки за постигане на научните цели се оценява от независими научни експерти.
6. Предложения, преминали успешно научната оценка, след това подлежат на строго оценяване за съответствие с етичните стандарти, организирано от Европейската комисия. При тази оценка на съответствието с етичните стандарти се вземат предвид принципите, отразени в Хартата на основните права на ЕС и съответните международни конвенции като Конвенцията на Съвета на Европа за

правата на човека и биомедицината, подписана в Овиедо на 4 април 1997 г., и допълнителните протоколи към нея и Всеобщата декларация за човешкия геном и правата на човека, приета от ЮНЕСКО. Оценката за съответствие с етичните стандарти също така служи за проверка дали предложенията са съобразени с правилата на държавите, в които ще се извършват научните изследвания.

7. В определени случаи проверка за съответствие с етичните стандарти може да се извърши в хода на осъществяването на проекта.
8. Всеки проект, който предлага използване на стволови клетки от човешки ембриони, трябва да получи одобрение от съответната национална или местна комисия по етика преди започването на проекта. Трябва да се спазват всички национални правила и процедури, включително по отношение на такива въпроси като съгласие на родителя, липса на финансов стимул и т.н. Ще бъдат извършвани проверки дали проектът посочва лицензирането и мерките за контрол, които ще бъдат предприети от компетентните органи на държавата-членка, в която ще се извършва научното изследване.
9. Всяко предложение, преминало успешно научната оценка, националните или местните проверки за съответствие с етичните стандарти и европейската оценка за съответствие с етичните стандарти, ще бъде представено за одобрение на държавите-членки, които заседават като комитет, действащ в съответствие с процедурата за разглеждане. Няма да се финансират проекти, включващи използването на стволови клетки от човешки ембриони, които не са получили одобрение от държавите-членки.
10. Европейската комисия ще продължи да работи за това, резултатите от научните изследвания в областта на стволовите клетки, финансирани от Общността, да бъдат широко достъпни за всички изследователи в полза на пациентите във всички страни.
11. Европейската комисия ще подкрепя действия и инициативи, които допринасят за координация и рационализиране на изследванията в областта на стволовите клетки от човешки ембриони в рамките на отговорен етичен подход. По-специално Комисията ще продължи да подкрепя европейския регистър на клетъчни линии от ембрионални стволови клетки. Подкрепата за такъв регистър ще даде възможност за мониторинг на съществуващите стволови клетки от човешки ембриони в Европа, ще допринесе за максималното им използване от учените и може да спомогне за избягването на ненужното създаване на нови линии от стволови клетки.
12. Европейската комисия ще продължи с настоящата практика и няма да внася в комитета, действащ в съответствие с процедурата за разглеждане, предложения за проекти, включващи научноизследователски дейности, при които се унищожават човешки ембриони, включително за набавяне на стволови клетки. Изключването от финансиране на този етап от научните изследвания няма да попречи на финансирането от страна на Общността на следващи етапи, в които се работи със стволови клетки от човешки ембриони.

Изявление относно енергетиката

„Комисията признава съществената бъдеща роля на енергийната ефективност на ниво краен потребител, както и на възобновяемата енергия, значението на подобряването на мрежите и съоръженията за съхранение за увеличаването на техния потенциал, както и необходимостта от прилагане на мерки за внедряване на пазара с цел изграждане на капацитет, подобряване на управлението и преодоляване на пазарните пречки, така че да могат да бъдат приложени решения за енергийна ефективност и възобновяема енергия.

Комисията ще се постарее да гарантира използването на най-малко 85 % от бюджета, предвиден за енергийните предизвикателства по линия на „Хоризонт 2020“, за областите, свързани с изкопаеми горива, в рамките на което най-малко 15 % от общия бюджет за енергийни предизвикателства трябва да бъдат използвани за внедряване на пазара на съществуващите технологии в областта на възобновяемите енергийни източници и енергийната ефективност чрез прилагането на програмата „Интелигентна енергия — Европа III“. Тази програма ще бъде осъществявана от специална управленска структура и ще включва също така подкрепа за изпълнението на устойчива енергийна политика, изграждането на капацитет и мобилизирането на финансиране с цел инвестиции, както това се прави и понастоящем.

Останалата част ще бъде предназначена за технологии, базирани на изкопаеми горива, и за възможности за развитие, които се считат за важни за изпълнението на плана за 2050 г. и подкрепят прехода към устойчива енергийна система.

Напредъкът към тези цели ще бъде наблюдаван и Комисията редовно ще докладва за постигнатия напредък.“

Изявление по член 6, параграф 5

„Без да се засяга годишната бюджетна процедура, Комисията възнамерява да представи в рамките на структурирания диалог с Европейския парламент годишен доклад относно изпълнението на бюджета съгласно разбивката в приложение II на „Хоризонт 2020“ по приоритети и конкретни цели в рамките на тези приоритети, включително прилагането на член 6, параграф 5.“

Изявление по член 12

„При поискване Комисията ще представи приетите работни програми на компетентната комисия в Европейския парламент.“

Изявление относно „печата за високи постижения“

„Намесата на равнище Съюз ще позволи да бъдат избрани най-добрите предложения чрез конкуренция в рамките на целия ЕС, като по този начин ще се повиши равнището на върховите постижения и ще се осигури видимост за научните изследвания и иновациите.

Комисията счита, че оценените положително предложения в рамките на Европейския съвет за научни изследвания, програмата Мария Склодовска-Кюри, обединяването на действия, инструментите за МСП по фаза 2 или съвместните проекти, които не могат да бъдат финансирани по бюджетни причини, все пак изпълняват критерия за върхови постижения на „Хоризонт 2020“.

След одобрение от страна на участниците тази информация може да се обменя с отговорните органи.

Поради това Комисията приветства всички инициативи за финансиране на такива проекти от национални, регионални или частни източници. В този контекст политиката на сближаване също така има ключова роля чрез изграждането на капацитет.“

Изявление относно разпространяването на високите научни постижения и разширяването на участието

„Комисията е поела ангажимент да създаде и приложи мерки за преодоляване на разделението в Европа в областта на научните изследвания и иновациите в рамките на новия бюджетен ред „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“. Размерът на средствата, предвидени за тези мерки, няма да бъде по-нисък от сумата, изразходвана по Седма рамкова програма за действия, насочени към „разширяване на участието“.

Новите дейности по Европейското сътрудничество в областта на науката и технологиите, осъществявани в контекста на „разширяване на участието“, следва да бъдат подкрепени от бюджет, отпуснат за „разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“. Дейностите по Европейското сътрудничество в областта на науката и технологиите, които не попадат в него и които следва да разполагат със сходен по размер бюджет, следва да бъдат подкрепени от бюджет, отпуснат по „б. Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества“.

По-голямата част от дейностите, свързани с механизма за подкрепа на политиките, както и с транснационалните мрежи от национални бюра за контакт, следва също така да бъдат подкрепяни чрез бюджет, отпуснат по „б. Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества“.

Изявление относно инструмента за МСП

„Подкрепата за МСП в „Хоризонт 2020“ е от ключово значение и представлява важна част в постигането на целта за насърчаване на иновациите, икономическия растеж и създаването на работни места. Поради това Комисията ще осигури значима видимост в работните програми, насоките и комуникационните дейности на подпомагането на МСП в рамките на „Хоризонт 2020“, по-специално чрез инструмента за МСП. Ще бъдат положени всички усилия за това, за МСП да е лесно и просто да определят и използват възможностите, предоставени за тях в областта на обществените предизвикателства и водещите позиции в информационните и комуникационните технологии (ВПИКТ).

Инструментът за МСП ще се прилага чрез единна централизирана управленска структура, отговаряща за оценката и управлението на проектите, включително използването на общи ИТ системи и бизнес процеси.

Инструментът за МСП трябва да привлече най-амбициозните иновационни проекти на МСП. Той ще се осъществява главно на принципа „отдолу нагоре“ посредством постоянна покана за представяне на предложения, съобразена с потребностите на МСП, както е предвидено в конкретната цел „Иновации в МСП“, като същевременно се отчитат приоритетите и целите в областите на ВПИКТ и обществените предизвикателства и се дава възможност за смесени предложения по темите ВПИКТ/обществени предизвикателства, които утвърждават подхода „отдолу нагоре“. Тази покана може да се преразглежда/подновява на всеки две години, за да се вземат предвид двугодишните стратегически програми. Когато е уместно, може да бъдат организирани покани за конкретни области от стратегически интерес в допълнение към описаната по-горе покана. Тези покани ще използват концепцията и процедурите на инструмента за МСП, както и единно звено за контакт за подаващите заявления и за съпътстващите услуги по наставничество и обучение.“
